

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

**АГРОЦЕНОТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГРЕЧКИ ПОСІВНОЇ
(*FAGOPYRUM ESCULENTUM*)**

Овчарук О.В., доктор с.-г. наук, доцент

Миронюк М. Я., студент ОС «Бакалавр»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Буртяк В.М., студентка ОС «Магістр»

Західноукраїнський національний університет

Гречка – одна з найцінніших круп'яних та медоносних культур. Вона є єдиною незлаковою рослиною в групі зернових культур. Гречана крупа має високі споживчі, смакові й дієтичні якості. Містить від 10 до 15% білка, 67,8% вуглеводів 3,1 % олії, 2,8 % золи, 13,1 % клітковини, містить багато незамінних амінокислот таких як: аргінін (12,7 %), лізин (7,9 %), цистин (1 %) та гістидин (0,59 %). Також до складу зерна входять важливі вітаміни групи В.

Гречку можна вважати цінною кормовою культурою, її вирощують на зелений корм худобі, а також використовують в кормовій промисловості її соломі та полові. Гречана солома за кормовою якістю близька до соломи ячменю та вівса (100 кг соломи – 35 корм. од.). Поживним кормом є також половина (100 кг відповідають 50 корм, од.), яка найбільше ціниться для годівлі свиней.

Період вегетації в неї 60-90 днів, який складається із семи фенологічних фаз: проростання, сходів, гілкування, бутонізації, цвітіння, плодоутворення, достигання.

Важливою ознакою гречки є здатність (за дотриманням умов зберігання) зберігати тривалий час свої поживні і смакові якості.

Гречка позитивно реагує на якісний обробіток ґрунту, який забезпечує оптимальні водний, поживний, тепловий і повітряний режими. Основний обробіток ґрунту майже не відрізняється від обробітку під інші ярі культури. Він включає в себе: лущення на глибину 6-8 см (1-2 рази, залежить від забур'яненості поля) та оранки на глибину 20-22 см. Взимку, на полях призначених для сівби гречки, зважаючи на її вологолюбність, проводять снігозатримання з використанням валкоутворювачів. З настанням фізичної стиглості ґрунту проводять боронування в 2-3 сліди на глибину 3-4 см для закриття вологи. Передпосівну культивування проводять у день сівби на глибину загортання насіння (до 6 см), задля створення посівного шару ґрунту.

Гречку сіють тоді, коли ґрунт прогріється на глибину 8-10 см до 10-12 °С, а також буде 100% інформація, що сходи не ударять заморозки, так як це приведе до повного знищення посівів. Дуже ранні посіви страждають від весняних заморозків, а пізні – від посухи.

Кращі способи сівби гречки – звичайний рядковий і широкорядний з шириною міжрядь відповідно 15 та 45 см. При достатньому зволоженні, на бідних за родючістю та чистих від бур'янів полях, перевагу надають звичайному рядковому способу сівби; на забур'янених фунтах у районах недостатнього зволоження – широкорядному.

На відміну від інших зернових, вона нарощує велику вегетативну масу, росте одночасно з розвитком квіток та триває майже до кінця вегетації. Для отримання високих урожаїв необхідно не допускати надмірного накопичення вегетативної маси, саме через це позанормове внесення азотних добрив є недоцільним. Варто пам'ятати, що під гречку не можна вносити гній, тому що за високої температури він швидко розкладається і дає багато азотнокислих сполук, які сприяють сильному росту вегетативних органів на шкоду плодоношенню.

Велику увагу приділяють бджолозапиленню гречки, адже цей агрозахід невід'ємний у технології вирощування культури. Для запилення використовують усі доступні та особисті пасіки. На кожен гектар посіву вивозять у середньому по 2-3 бджолині родини. Якісного (п'яти-, шестиразового) запилення квіток досягають, коли на 1 га посіву гречки доводиться чотири-п'ять бджолиних родин. Найбільше продуктивно бджоли працюють, коли пасіка розташована від посіву гречки на відстані 0,5 км, але не більше 1,5-2 км. За їх відсутності доцільно проводити штучне запилення, яке здійснюють через кілька днів після початку цвітіння у ранкові години та повторюють 4-5 разів з інтервалом в один день.

Гречку найбільш доцільно збирати в фазі побуріння 65-75% зерен на рослинах у серпні-вересні, в залежності від погодних умов, морфотипу і строків сівби. Насіння гречки, яке зібрали вчасно, володіє високими посівними якостями, має високу схожість і енергію проростання. Залежно від величини та вологості скошеної маси, а також погоди, гречка у валках лежить протягом 3-5 днів. До обмолоту її приступають, коли вологість зерна становить 15-17%, а стебел і листків – 30-35%. Насіння гречки, зібране своєчасно, характеризується також високими посівними якостями, має високу схожість та енергію проростання. Тому особливостям досягання зерна гречки найбільшою мірою відповідає роздільне збирання, яке можна розпочинати на 8-10 днів раніше, ніж прямого комбайнування із забезпеченням кращої якості. Зібране зерно, яке після обмолоту має значну кількість органічних та мінеральних домішок з підвищеною вологістю, потребує додаткової очистки та сортування. Пряме комбайнування рекомендується застосовувати під час збирання скоростиглих сортів гречки, які більш дружно досягають і скоріше висихають. Зерно зазвичай має підвищену вологість, тому його треба просушити та очистити до встановленого стандарту.